МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
БЕРДИЧІВСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛІЦЕЙ

ПРАВИЛА
внутрішнього порядку
Бердичівського військового ліцею

РОЗГЛЯНУТО ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ
Бердичівського військового ліцею
протокол від “29” січня 2026 року № 5

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом начальника Бердичівського військового ліцею
від “28” лютого 2026 року № 38

Бердичів – 2026

1. Загальні положення

1.1. Правила внутрішнього порядку Бердичівського військового ліцею (далі – Правила) містять основні положення з організації навчально-виховного процесу та повсякденної життєдіяльності Бердичівського військового ліцею (далі – Ліцей).

1.2. Правила розроблені відповідно до Конституції України, Статутів Збройних Сил України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», актів Президента України, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про військовий (військово-морський, військово-спортивний) ліцей, ліцей із посиленою військово-фізичною підготовкою» від 30 червня 2021 року № 672, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти» від 3 листопада 2021 року № 1131, наказу Міністерства оборони України від 28.07.2021 року № 220 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення осіб до військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою» та Положення про відокремлений структурний підрозділ Бердичівський військовий ліцей Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова, введеного в дію наказом начальника військового інституту від 31.10.2025 № 804 (далі - Положення), інших нормативно-правових актів.

1.3. Навчання, виховання, проживання та утримання ліцеїстів, їх повсякденне життя та діяльність в ліцеї здійснюється відповідно до вимог законодавства України, Положення про відокремлений структурний підрозділ Бердичівський військовий ліцей Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова та цих Правил.

1.4. Метою цих Правил є забезпечення єдності дій військовослужбовців, працівників ліцею та ліцеїстів щодо організації освітнього процесу, створення безпечних умов перебування у ліцеї, виховання поваги до особистості та прав людини і громадянина, розвиток культури поведінки, навичок спілкування.

1.5. Правила повинні знати та виконувати усі ліцеїсти, військовослужбовці та працівники ліцею (в частині що їх стосується).

1.6. Безпосередніми організаторами освітнього процесу, забезпечення питань повсякденної діяльності в ліцеї є заступники начальника ліцею.

1.7. Контроль за дотриманням ліцеїстами цих Правил у повсякденній діяльності та освітньому процесі покладається на командирів навчальних рот – старших офіцерів-вихователів, командирів навчальних взводів – офіцерів-

вихователів, вихователів-методистів, а під час уроків (групових та індивідуальних занять) – на вчителів.

2. Ліцеїсти та відносини між ними

2.1. Обов’язки ліцеїстів

2.1.1. Ліцеїст зобов’язаний:

виконувати вимоги законів України, Положення, цих Правил, вказівки командирів і начальників;

знати мету та завдання навчання в Ліцеї, визначені освітньою програмою;

сумлінно виконувати вимоги освітньої програми;

бережно ставитися до майна Ліцею, озброєння та військової техніки;

виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

суворо дотримуватися заходів безпеки під час навчальних занять;

дотримуватися вимог законодавства щодо охорони державної таємниці;

оволодівати знаннями, вміннями, практичними навичками, підвищувати загальнокультурний рівень;

дотримуватися засад та цінностей, оголошених в Клятві ліцеїста;

дотримуватися законодавства, моральних, етичних норм поведінки в суспільстві;

дотримуватися санітарних норм та протиепідемічних заходів;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси інших ліцеїстів, педагогічних та інших працівників ліцею та бути зразком ввічливості;

брати участь у різних видах трудової діяльності, що не заборонені чинним законодавством;

дбати про власну гігієну та охайний зовнішній вигляд;

активно працювати на уроках та самопідготовці, самостійно виконувати всі навчальні завдання, регулярно займатись спортом і брати активну участь у громадському житті Ліцею;

бути дисциплінованими, чесними, знати визначені розділи Статутів Збройних Сил України і добросовісно їх виконувати;

зміцнювати дружбу в колективі, допомагати товаришам, застерігати їх від негативних вчинків, виявляти нетерпимість до порушників дисципліни і встановленого порядку;

не допускати негідних вчинків і стримувати від них інших ліцеїстів;

з повагою ставитись до своїх батьків або осіб, що їх заміняють;

пам’ятати, що носіння однострою військового зразка вимагає від ліцеїстів підвищеної відповідальності за свої вчинки та вимогливості до навчання і підготовки;

виконувати інші обов’язки, передбачені нормами чинного законодавства, наказами та розпорядженнями начальника ліцею, інструкціями або іншими нормативними актами;

утримуватись від шкідливих звичок.

2.1.2. Фактом вступу до ліцею та складанням Урочистої клятви ліцеїста кожен ліцеїст бере на себе зобов'язання виконувати положення Урочистої клятви ліцеїста та дотримуватися ключових цінностей ліцеїста, якими є Честь, Патріотизм, Дисципліна, Розвиток, Завзяття.

2.2. Права ліцеїстів

2.2.1. Усі ліцеїсти користуються встановленими для громадян України правами та свободами без будь-якої дискримінації. Основні права та обов'язки ліцеїстів з урахуванням особливостей їх навчання в Ліцеї визначаються чинним законодавством України.

2.2.2. Ліцеїст має право на:

доступність до повної загальної середньої освіти;

вибір профілю, предметів варіативної частини освітньої програми, індивідуальних, групових та позакласних занять;

коригування семестрового балу;

користування навчальною, матеріально-технічною, культурно-спортивною базою Ліцею;

безпечні і нешкідливі умови навчання, самообслуговування та суспільно корисну працю, до якої вони залучаються;

участь в роботі органів громадського самоврядування Ліцею;

вільне висловлювання поглядів, переконань, що не суперечать чинному законодавству України;

участь у різних видах навчальної, науково-практичної діяльності, конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах тощо, які проводяться як у Ліцеї, так і за його межами;

участь у добровільних самодіяльних об'єднаннях, творчих студіях, клубах, гуртках, групах за інтересами тощо;

захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насилля, від дій педагогічних працівників, офіцерів та інших працівників, що порушують їх права, принижують честь, гідність;

інші права, визначені Положенням ліцею;

якісні освітні послуги;

справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;

відзначення успіхів у своїй діяльності;

свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької діяльності тощо;

безпечні та нешкідливі умови навчання та проживання у ліцеї;

повагу людської гідності;

захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу, стала його свідком або вчинила булінг;

користування бібліотекою, навчальною, науковою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою ліцею;

доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;

інші необхідні умови для здобуття освіти, передбачені законодавством.

2.2.3. Ніхто не має повноважень обмежувати ліцеїстів у правах, гарантованих Конституцією та законодавством України.

2.2.4. Використання ліцеїстами своїх прав не повинно шкодити законним інтересам суспільства та держави, правам інших ліцеїстів, працівників Ліцею та інших громадян.

2.2.5. Ліцей здійснює заходи зі створення їм гідного життєвого рівня, покращення умов повсякденного життя та побуту ліцеїстів.

2.2.6. Забезпечення та охорона прав ліцеїстів покладаються на начальника Ліцею, його заступників, командирів рот – старших офіцерів-вихователів, командирів взводів – офіцерів-вихователів та вихователів-методистів, а під час занять (групових та індивідуальних занять) – на вчителів.

2.3. Відповідальність ліцеїстів

2.3.1. Ліцеїсти залежно від характеру вчиненого правопорушення чи провини несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність згідно із законом.

2.3.2. Ліцеїсти несуть також моральну відповідальність перед своїми товаришами, колективом ліцею та Українським народом за невиконання чи порушення Урочистої клятви ліцеїста, норм загальнолюдської моралі та ключових цінностей ліцею. Механізмом притягнення до моральної відповідальності є розгляд та принципова оцінка вчинків ліцеїстів у індивідуальному спілкуванні, у найближчому колі товаришів, а також на загальних зборах навчального взводу, навчальної роти, чи інших зібраннях.

2.3.3. У випадку скоєння ліцеїстом правопорушення, пов’язаного з нанесенням ліцею матеріальних збитків, батьки (законні представники) ліцеїста повинні відшкодувати матеріальні збитки відповідно до Цивільного кодексу України. Такі ліцеїсти не звільняються від дисциплінарного стягнення.

2.3.4. За скоєння злочину ліцеїсти притягуються до кримінальної відповідальності передбаченої Кримінальним кодексом України з урахуванням особливостей кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх з подальшим відрахуванням з Ліцею.

2.4. Взаємовідносини між ліцеїстами, військовослужбовцями та працівниками Ліцею

2.4.1. Керівництво Ліцеєм здійснюється у відповідності із законодавством України та Положенням ліцею. Воно будується на принципах самоврядування та єдиноначальності.

2.4.2. Єдиноначальність є однією з основних умов керівництва повсякденним життям та діяльністю Ліцею, а також взаємовідносин між

військовослужбовцями, працівниками та ліцеїстами. Вона полягає у наданні начальнику Ліцею усієї повноти влади щодо особового складу Ліцею, покладанні на нього персональної відповідальності за всі сторони життя та за діяльність Ліцею, кожного військовослужбовця, працівника та ліцеїста.

Єдиноначальність виражається у праві командирів і начальників на основі оцінки ситуації, що склалась, віддавати накази та розпорядження у суворій відповідності до вимог законодавства України, Положення, та забезпечувати їх виконання.

2.4.3. Взаємовідносини між керівництвом та працівниками ліцею регулюються колективним договором.

2.4.4. За своїм положенням у відповідності із штатними посадами всі військовослужбовці, працівники та ліцеїсти стосовно один до одного є начальниками або підлеглими.

Начальник (командир) має право віддавати підлеглим накази (розпорядження) і вимагати їх виконання. Начальник повинен бути для підлеглих прикладом тактовності, витримки та не повинен припускати у своїх діях упередженості. За дії, що принижують людську гідність підлеглого, начальник несе сувору персональну відповідальність.

2.4.5. Підлеглий повинен виконувати накази (розпорядження) начальника. Після виконання наказу (розпорядження) він може подати скаргу, якщо вважає, що по відношенню до нього начальник вчинив неправильно.

2.4.6. Підлеглий не повинен виконувати явно злочинний наказ (розпорядження) начальника.

2.4.7. Найближчий до підлеглого начальник є безпосереднім начальником.

2.4.8. За своїм положенням в Ліцеї начальниками є:

начальник Ліцею та його заступники – для всіх військовослужбовців, працівників та ліцеїстів;

працівники – для підлеглих, які їм підпорядковані відповідно до посадових інструкцій;

вчителі – для ліцеїстів під час занять та позакласної роботи;

черговий Ліцею – під час чергування для всього особового складу Ліцею;

командири навчальних рот – старші офіцери-вихователі для особового складу своєї навчальної роти;

командири навчальних взводів – офіцери-вихователі – для особового складу своїх навчальних взводів;

заступники командирів взводів – для особового складу своїх навчальних взводів;

вихователі-методисти – для ліцеїстів свого взводу;

старші груп – для ліцеїстів відповідної групи під час занять з предметів, що передбачають поділ класів (навчальних взводів) на групи.

командири відділень – для ліцеїстів своїх відділень.

2.5. Порядок віддання й виконання наказів

2.5.1. Накази та розпорядження (далі – наказ) начальника вимагає обов'язкового виконання певних дій, дотримання тих або інших правил. Наказ може бути відданий письмово або усно. Письмовий наказ в Ліцеї є правовим актом, який видається на правах єдиноначальності начальником Ліцею. Усні накази віддаються всіма начальниками.

2.5.2. Наказ має відповідати вимогам законодавства України та Положення ліцею.

2.5.3. Накази віддаються у порядку підлеглості. Наказ начальника повинен бути виконаний без обговорення, точно та у визначений термін. Особа, яка отримала наказ, відповідає: «Слухаюсь» і далі виконує його. Про виконання наказу особа повинна доповісти начальнику, який віддав наказ, та своєму безпосередньому начальнику, а також вказати причини невиконання наказу або його несвоєчасного (неповного) виконання. Якщо особа розуміє, що вона неспроможна виконати наказ своєчасно та у повному обсязі, він про це зобов'язаний доповісти вищезазначеним особам негайно.

У разі коли особа, яка виконує наказ, отримала від іншого начальника, старшого за службовим становищем чи військовим званням, новий наказ, що стане перешкодою для виконання попереднього, він доповідає про це начальникові, який віддав наступний наказ, і після отримання його згоди припиняє виконання попереднього наказу.

Начальник, який віддав наступний наказ, повідомляє про це начальника, який віддав попередній наказ.

2.5.4. Ліцеїсту не можуть віддаватись накази та розпорядження, які не стосуються освітнього процесу, повсякденного життя та діяльності Ліцею або спрямовані на порушення Положення та законодавства України.

2.6. Про ввічливість і поведінку ліцеїстів

2.6.1. Ліцеїсти та військовослужбовці одягнуті в однострій військового зразка, зобов'язані додержуватися правил військового вітання, що є виявом взаємної поваги і згуртованості начальників та підлеглих, проявом загальної культури. Всі ліцеїсти при зустрічі (обгоні) начальників повинні їх привітати, при цьому дотримуватись правил, встановлених Статутами Збройних Сил України.

2.6.2. Ліцеїсти повинні вшановувати через виконання прийомів військового вітання: меморіали, пам'ятники і могили воїнів, що загинули за свободу та незалежність України, прапор ліцею, поховальні процесії, що супроводжуються військовими підрозділами.

2.6.3. Знаходячись поза строєм, ліцеїсти вітають начальника по команді «Струнко» або «Встати, струнко».

2.6.4. Ліцеїст, звертаючись до начальника, приймає стройову стійку та відрекомендовується. Наприклад: «Ліцеїст Шимко», «Віце-сержант Архітектор». Начальник подає руку першим. Якщо начальник без рукавичок, то

ліцеїст перед рукостисканням знімає рукавичку з правої руки. Ліцеїсти без головного убору супроводжують рукостискання легким нахилом голови.

2.6.5. Під час проведення класних занять команда «Встати, струнко» подається на початку заняття та після його закінчення.

Команду подає заступник командира взводу (а під час проведення заняття з поділом взводу на групи – черговий групи).

Заступник командира взводу після подання команди на початку заняття доповідає вчителю про готовність до заняття. Наприклад: «Пане вчителю (пані вчителько), перший взвод до уроку готовий. У взводі за списком 30 ліцеїстів, присутні 29 ліцеїстів. Ліцеїст Латентний хворий. Заступник командира 1-го взводу віце-сержант Петренко».

2.6.6. На вітання начальника або вчителя «Слава Україні!» всі ліцеїсти, які перебувають у строю (класі), відповідають: «Героям слава!».

Якщо начальник або вчитель прощається, на його слова «Слава Україні!» військовослужбовці відповідають: «Героям слава!».

Поза строєм на вітання начальника або вчителя «Доброго дня» або «Бажаю здоров'я, пане ліцеїст» ліцеїсти відповідають: «Бажаємо (бажаю) здоров'я, пане (пані)», додаючи в кінці відповіді військове звання або посаду.

Якщо начальник або вчитель прощається, то на його слова «До побачення, панове ліцеїсти» ліцеїсти відповідають: «До побачення, пане (пані)», додаючи в кінці відповіді військове звання або посаду. Наприклад, «До побачення, пане полковнику», «До побачення, пані вчителько».

2.6.7. Якщо начальник вітає ліцеїста або дякує йому, то ліцеїст відповідає: «Служу Українському народові». Якщо начальник вітає ліцеїстів, які знаходяться в строю, вони відповідають протяжним триразовим «Слава!», а якщо начальник виносить подяку, ліцеїсти, які знаходяться в строю, відповідають: «Служимо Українському народові».

2.6.8. Ліцеїсти постійно повинні бути прикладом високої культури, витримки та скромності, свято берегти честь ліцею, захищати свою гідність та поважати гідність інших. Вони повинні пам'ятати, що поведінка кожного - це честь ліцею в цілому. Взаємовідносини в ліцеї будуються на основі взаємної поваги.

Начальники, звертаючись до ліцеїстів, називають їх за званням та прізвищем або за званням. Наприклад: «Ліцеїсте Іваненко», «Віце-сержанте Петренко», «Пане ліцеїсте», «Пане віце-сержанте».

2.6.9. Ліцеїсти, звергаючись до начальників, називають їх за званням або за посадою, додаючи перед званням слово «пане». Наприклад: «Пане вчителю», «Пані вчителько», «Пане майор».

У позаурочний час ліцеїсти можуть звертатись до вчителів та інших працівників ліцею за іменем та по батькові. Недопустимо викривлення звань, вживання прізвиськ, нецензурних слів, грубість та панібратське звертання, які несумісні з поняттям честі та гідності ліцеїста.

2.6.10. З усіх питань, пов'язаних з навчанням, вихованням, утриманням та побутом, ліцеїсти повинні звертатись до своїх офіцерів-вихователів, вихователів-методистів.

З особистих питань ліцеїсти можуть звертатись до будь-якої посадової особи, у тому числі до начальника Ліцею, з дотриманням субординації.

2.6.11. Ліцеїстам забороняється:

проносити на територію Ліцею, зберігати, вживати або розповсюджувати алкогольні напої, наркотичні та психотропні речовини, тютюнові вироби, електронні сигарети, вейпи, парогенератори, снюси, тощо;

нецензурні висловлювання, образи, дискримінація, приниження гідності, порушення етики та поваги, застосування фізичної сили, а також будь-які форми булінгу (цькування) по відношенню до інших ліцеїстів;

самовільно, без дозволу командира навчальної роти – старшого офіцера-вихователя та відповідних документів покидати межі Ліцею;

порушувати розпорядок дня, а також заходи безпеки під час занять та повсякденної діяльності або здійснювати будь-які дії, що можуть загрожувати його здоров'ю та безпеці інших;

навмисно псувати майно Ліцею та майно, яке видане в особисте користування;

порушувати визначену форму одягу, тримати руки в кишенях, а також сидіти у присутності командира (начальника) без його дозволу;

публікувати у соціальних мережах фотографії, відео та будь-який контент, пов'язаний з Ліцеєм, а також участь у чат-рулетках, які порушують безпеку і конфіденційність.

2.6.12. Порядок та критерії оцінювання поведінки ліцеїстів.

На основі цих Правил щотижня командирами навчальних рот – старшими офіцерами-вихователями виставляється оцінка за поведінку:

- поведінка «зразкова» виставляється за умови дотримання усіх обов'язків визначених в Правилах порядку Військового ліцею.
- поведінка «добра»: ліцеїст дотримується вимог зовнішнього вигляду, немає зауважень з боку вчителів та ліцеїстів щодо поведінки, немає шкідливих звичок, ліцеїст не спізнюється на уроки та не пропускає занять в Ліцеї без поважних причин, не допускає вживання ненормативної лексики та фізичного чи психологічного насилля стосовно всіх учасників освітнього процесу.
- поведінка «задовільна»: систематично запізнюється на уроки, пропускає шкільні заняття без поважних причин, має зауваження в письмовій чи усній формі щодо поведінки, недобросовісно виконує обов'язки чергового.
- поведінка «незадовільна»: ліцеїст вживає ненормативну лексику, допускає прояви фізичного та психологічного насилля стосовно учасників освітнього процесу, має шкідливі звички.

3. Внутрішній порядок

3.1. Загальні положення

3.1.1. Внутрішній порядок – це суворе додержання правил розміщення, повсякденної діяльності, побуту ліцеїстів.

3.1.2. Внутрішній порядок у підрозділах ліцеїстів досягається:

глибоким розумінням, свідомим і неухильним виконанням обов'язків ліцеїста, визначених Положенням і цими Правилами;

неухильним виконанням розпорядку дня;

додержанням правил експлуатації технічних та інших матеріальних засобів, створенням у ліцеї належних умов для навчання і проживання ліцеїстів, що відповідають вимогам законодавства України;

цілеспрямованим вихованням і самовихованням ліцеїстів, поєднанням високої вимогливості начальників з постійною турботою про підлеглих щодо додержання їх прав, задоволення потреб і зміцнення здоров'я;

додержанням правил пожежної безпеки і безпеки життєдіяльності, санітарного регламенту і вимог протиепідемічних заходів, заходів з охорони довкілля на території ліцею;

забезпеченням підрозділів ліцеїстів необхідним інвентарем та засобами для підтримання порядку і чистоти на закріпленій території і в приміщеннях, навчанням ліцеїстів основам самообслуговування, особистим прикладом усіх дорослих працівників і старших ліцеїстів у дотриманні внутрішнього порядку.

3.2. Розміщення ліцеїстів

3.2.1. Ліцеїсти протягом навчання в ліцеї розміщуються в спальному корпусі ліцею, що забезпечує проживання та утримання ліцеїстів відповідно до законодавства та Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 року № 1131.

3.2.2. Кожне приміщення у спальному корпусі має функціональне призначення.

3.2.3. Ліцеїсти зобов'язані дотримуватися правил поведінки у спальних приміщеннях у вечірній та нічний час, санітарно-гігієнічних правил та вимог щодо додержання тиші.

3.2.4. За загальний порядок та протипожежний стан у приміщеннях спального корпусу відповідають командири навчальних рот – старші офіцери-вихователі та сержанти з матеріального забезпечення навчальних рот, а у приміщеннях, закріплених за навчальними взводами – командири навчальних взводів – офіцери-вихователі, заступники командирів взводів, командири відділень та старші спальних приміщень. Прибирання та підтримання порядку в спальних приміщеннях та в місцях загального користування покладається на ліцеїстів.

3.2.5. Майно, видане в безоплатне індивідуальне користування, є власністю ліцею, обліковується, як інвентар. У разі псування майна, виданого ліцеїсту, не з його вини ліцей зобов'язаний замінити його за свій рахунок.

3.2.6. В спальному приміщенні майно та особисті речі зберігається:

у приліжкових тумбочках – засоби особистої гігієни, чиста нижня білизна, шкарпетки, щітка для чистки одягу тощо;

у шухляді письмового стола – книги, зошити, альбоми, письмове приладдя та інші дрібні предмети;

у шафі для одягу – верхній та спортивний одяг, головні убори, натільна білизна, взуття, спальні мішки, карімати.

Майно та особисті речі ліцеїста повинно зберігатися у впорядкованому вигляді, без зайвих предметів. Кожна річ повинна бути акуратно складена, щоб забезпечити легкий доступ та підтримання порядку.

Зберігання цивільного одягу у спальних приміщеннях заборонено.

3.2.7. Ліжка у спальних приміщеннях протягом дня мають бути однаково та акуратно заправлені. Забороняється лягати на ліжко у верхньому одязі та взутті.

3.2.8. Форма одягу перед сном охайно складаються на стільці біля ліжка, взуття ставиться поряд із ліжком, біля ніг.

3.2.9. Порядок збереження мобільних телефонів, ноутбуків та гаджетів визначається начальником Ліцею, адміністративних сумок та рюкзаків бойових – командиром навчальної роти – старшим офіцером-вихователем.

3.3. Утримання приміщень

3.3.1. Всі будівлі та приміщення, а також територія ліцею повинні завжди утримуватись у чистоті та порядку.

3.3.2. Всі приміщення в адміністративному, навчальному та спальному корпусі повинні бути пронумеровані. На зовнішньому боці вхідних дверей кожної кімнати вивішується табличка з її номером та призначенням, а в середині кожної кімнати - опис майна. Меблі, знаряддя та все обладнання у приміщенні нумеруються інвентарними номерами та заносяться в книгу обліку.

3.3.3. Меблі, знаряддя та все обладнання у приміщенні є частиною його інтер’єру та не можуть без дозволу начальника ліцею переноситись у інші місця.

3.3.4. Щоденне прибирання приміщень спального корпусу проводиться черговими прибиральниками під безпосереднім керівництвом командирів взводів – офіцерів-вихователів або вихователів-методистів, а прибирання класів – під керівництвом вчителів.

3.3.5. Чергові прибиральники від занять не звільняються. Під час прибирання у спальному приміщенні вони повинні прибирати сміття з-під ліжок та тумбочок, підмітати в проходах між рядами ліжок та під ними, протирати підлогу вологою ганчіркою (шваброю), виносити сміття в установлене місце, витирати пил з вікон, дверей, шаф, полиць та інших предметів.

3.3.6. Крім щоденного прибирання, один раз на тиждень проводиться прибирання всіх приміщень ліцею. Під час загального прибирання матраци, ковдри, подушки можуть виноситись на двір для провітрювання. Щосуботи проводиться обов’язкова труска ковдр.

3.4. Провітрювання приміщень

3.4.1. Приміщення у спальних приміщення провітрюються днювальними під наглядом відповідальної особи з контролю за розпорядком дня начальної

роти – перед сном і після сну, а в класах навчального корпусу – черговим навчального взводу під наглядом вчителя перед заняттями і в перервах між ними.

3.4.2. Вікна в літній час відчиняються тоді, коли люди перебувають поза приміщенням. Якщо люди з приміщень не виходять, вікна відчиняються з одного боку поверху.

3.5. Освітлення приміщень

3.5.1. Територія ліцею в темний час доби повинна бути освітлена.

3.5.2. Порядок освітлення приміщень встановлюється начальником ліцею і має відповідати вимогам санітарно-гігієнічних норм. Освітлення у приміщеннях спального корпусу розділяється на повне та локальне. У спальних приміщеннях у години сну залишається чергове освітлення.

3.5.3. Біля входу до спального корпусу, коридорах, на сходах і в туалетах з настанням темряви й до світанку підтримується повне освітлення. Нагляд за підтриманням встановленого освітлення та своєчасним увімкненням і вимкненням світла покладається на чергового Ліцею та відповідальної особи з контролю за розпорядком дня начальної роти.

3.6. Пожежна безпека

3.6.1. Пожежна безпека в Ліцеї забезпечується здійсненням комплексу організаційних і технічних заходів, спрямованих на запобігання виникненню пожежі, та системою пожежного захисту.

3.6.2. Особовий склад Ліцею зобов’язаний знати та виконувати вимоги пожежної безпеки та уміти користуватись протипожежними засобами.

3.6.3. У разі виникнення пожежі ліцеїст повинен доповісти відповідальній особі з контролю за розпорядком дня начальної роти та виконувати його вказівки.

4. Розподіл часу та повсякденний порядок

4.1. Загальні положення

4.1.1. Розподіл часу в Ліцеї здійснюється так, щоб забезпечувались оптимальні умови для проведення організованого навчання ліцеїстів, підтримання порядку, дисципліни та виховання ліцеїстів, підвищення їх культурного рівня, всебічного побутового обслуговування, своєчасного відпочинку та харчування. Тривалість навчального часу, необхідного для самостійної підготовки до занять та проведення культурно-масових та виховних заходів визначається розпорядком дня ліцею.

4.1.2. Для ліцеїстів встановлюється п’ятиденний робочий тиждень з наданням їм двох вихідних днів у суботу та неділю.

4.1.3. Розподіл часу в Ліцеї протягом доби по днях тижня здійснюється розпорядком дня. Розпорядок дня регламентує виконання основних навчальних

заходів, повсякденну діяльність та побут ліцеїстів, повсякденну діяльність працівників та військовослужбовців Ліцею. Розпорядок дня встановлює начальник Ліцею на весь навчальний рік.

4.2. Підйом, ранковий огляд, вечірня повірка

4.2.1. Відповідальна особа з контролю за розпорядком дня начальної роти здійснює підйом ліцеїстів за командою «Рота підйом», визначаючи форму одягу на ранкову зарядку. За командою «Рота підйом» ліцеїсти відкидають ковдри на спинку ліжка, одягають визначену форму одягу, і шикуються для перевірки наявності особового складу. Після перевірки проводиться ранкова фізична зарядка, прибирання приміщень і території, ранковий туалет і ранковий огляд. На шикування для проведення ранкової зарядки виходять усі ліцеїсти. Ліцеїсти, звільнені від фізичних навантажень під керівництвом старшого, призначеного черговим Ліцею, здійснюють прогулянку.

4.2.2. Для ранкового огляду за командою командира навчальної роти – старшого офіцера-вихователя «Рота, для ранкового огляду – ставай» командири навчальних взводів – офіцери-вихователі (заступники командирів взводів) шикують свої підрозділи у визначеному місці. Під час ранкового огляду перевіряється присутність ліцеїстів, їх зовнішній вигляд, дотримання ними правил особистої гігієни, наявність підручників та зошитів згідно розкладу уроків, готовність до занять.

Ліцеїсти, які потребують медичної допомоги, повідомляють про це свого командира навчального взводу – офіцера-вихователя (заступника командира взводу).

4.2.3. Перед вечірньою перевіркою, у час, передбачений розпорядком дня, під керівництвом відповідальної особи з контролю за розпорядком дня начальної роти проводиться вечірня прогулянка. Після прогулянки за командою «Рота, на вечірню перевірку – ставай» заступники командирів взводів шикують свої підрозділи для перевірки.

Відповідальна особа з контролю за розпорядком дня начальної роти подає команду «Струнко. До вечірньої перевірки приступити». За цією командою перевіряється присутність ліцеїстів за іменним списком. Почувши своє прізвище, кожен відповідає: «Я», а за відсутніх відповідають заступники командирів взводів. По закінченні призначаються чергові на наступний день та доповідається про результати перевірки черговому Ліцею. У визначений час подається команда «Відбій», включається чергове освітлення і встановлюється повна тиша.

4.3. Навчальні заняття

4.3.1. Освітній процес є основним змістом повсякденної діяльності ліцеїстів. На заняттях мають бути присутні всі ліцеїсти. Особи, які відривають ліцеїстів від занять, притягуються до дисциплінарної відповідальності.

Заняття, визначені освітньою програмою та розкладом занять, можуть бути перенесені або відмінені лише за наказом начальником Ліцею.

Зрив (не проведення) планового заняття є грубим порушенням трудової дисципліни. Винні у зриві (непроведені) заняття без поважних причин несуть дисциплінарну відповідальність.

4.3.2. Заняття (уроки) починаються та завершуються за дзвінком в години, встановлені розпорядком дня.

4.3.3. Обов'язки ліцеїстів на навчальних заняттях і самостійній підготовці:

на заняття, що проводяться в навчальних кабінетах, спортзалі та інших місцях, ліцеїсти переміщаються строєм під керівництвом заступників командирів взводів (старших груп);

ліцеїст зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені освітньою програмою та вказівками вчителів;

ліцеїст зобов'язаний приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, письмове приладдя, спортивний одяг;

ліцеїсти прибувають до навчального кабінету не пізніше ніж за 1 хвилину до початку уроку. Запізнюватися на урок без поважних причин заборонено;

коли начальник ліцею, його заступники або вчитель входить у клас, ліцеїсти встають, вітаючи особу, яка прибула;

під час уроку ходити по класу без дозволу вчителя, вихователя-методиста, шуміти, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються уроку заборонено;

за кожним ліцеїстом у кожному навчальному кабінеті закріплено окреме навчальне місце. Кожен учень відповідає за збереження санітарного стану та майна на своєму навчальному місці;

якщо під час занять ліцеїсту необхідно вийти з класу, він повинен попросити дозволу у вчителя, вихователя (вихователя-методиста), піднявши руку;

під час уроку ліцеїст має право ставити питання вчителю, вихователю (вихователю-методисту), якщо не зрозумів матеріал під час пояснення;

ліцеїст має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних суперечливих і неоднозначних питань;

ліцеїст на уроці зобов'язаний виконувати всі вимоги вчителя, вихователя (вихователя-методиста);

під час звернення вчителя, вихователя (вихователя-методиста) до ліцеїста ліцеїст повинен встати з-за парти (столу), прийняти стройове положення та відрекомендуватись, наприклад: «Ліцеїст Петренко»;

на уроки фізичної культури ліцеїсти приходять у військовій формі та переодягаються в роздягальні спортивного залу або стадіону. Ліцеїстам заборонено входити в спортивний зал без дозволу вчителя чи тренера. Ліцеїсти, звільнені від занять фізкультурою, обов'язково повинні бути присутніми у залі чи на спортивному майданчику, переодягнені в спортивну форму;

вчителі відпускають ліцеїстів з уроків суворо по дзвінку. Дзвінок про закінчення уроку дається для вчителя. Тільки коли вчитель оголосить про закінчення занять, ліцеїсти мають право покинути клас;

ліцеїсти зобов'язані знати і дотримуватися правил техніки безпеки, як під час уроків так і після їх закінчення;

4.3.4. Під час перерви ліцеїсти зобов'язані:

залишити чистоту і порядок на своєму навчальному місці та вийти з класу;

в коридорах, на сходах і на території ліцею дотримуватися заходів безпеки;

не порушувати порядок і дисципліну самим і стримувати від порушень товаришів;

при зустрічі з офіцерами, вчителями, батьками, відвідувачами Ліцею ліцеїсти звільняють дорогу та вітаються;

по сходах, коридорах пересуватися по правій стороні;

за потребою відвідати туалет або медичний пункт;

ліцеїстам забороняється входити до вчительської без дозволу.

4.3.5. Для підтримання внутрішнього порядку в навчальних кабінетах і класах самопідготовки відповідно до графіка призначається черговий ліцеїст, який повинен:

прийняти перед уроком та здати після уроку клас (навчальний кабінет) у належному стані вчителю;

допомагати вчителю (вихователю) підготувати клас до наступного уроку (наприклад, розкласти навчальні матеріали, обладнання для наступного уроку, витерти дошку, роздати зошити або виконати інші підготовчі дії на прохання вчителя);

слідкувати за порядком і робити зауваження іншим ліцеїстам щодо правил

поведінки та санітарних правил у навчальному кабінеті (класі самопідготовки);

після завершення самостійної підготовки у визначений розпорядком дня час якісно прибрати навчальний кабінет (клас самопідготовки), вимкнути світло, зачинити приміщення.

4.4. Прийоми їжі

4.4.1. До часу, встановленого розпорядком дня, приготування їжі має бути завершеним. До початку прийому їжі лікар (медична сестра) разом з черговим Ліцею повинні перевірити якість їжі, перевірити санітарний стан обідньої зали, посуд. Результати перевірки заносяться у книгу контролю якості їжі. У встановлений час черговий Ліцею дає дозвіл на видачу їжі.

4.4.2. Ліцеїсти повинні прибувати у їдальню у чистому одязі та взутті, у визначений в розпорядку дня час. У їдальні під час прийому їжі повинен зберігатись порядок та тиша.

4.4.3. Заборонено заходити у їдальню в головних уборах, у верхньому одязі або з оголеним тілом (шортах чи майках). У вихідні дні, якщо форма ліцеїста не висохла після прання, дозволяється прибувати на прийом їжі у спортивній формі.

4.5. Вихід за межі ліцею

4.5.1. Субота, неділя та святкові дні є днями відпочинку для ліцеїстів. У ці дні ліцеїстам дозволено убути у звільнення за межі ліцею. Повернення ліцеїстів у ліцей проводиться напередодні навчальних днів до 20:00 години, а в окремих випадках до ранкового огляду.

4.5.2. Перед убуттям за межі ліцею, командир навчальної роти – старший офіцер-вихователь проводить інструктаж щодо дотримання заходів безпеки, форми одягу, правил поведінки у громадських місцях, попереджає про своєчасне прибуття до ліцею та видає записку про звільнення встановленого зразку.

4.5.3. Після прибуття, ліцеїсти доповідають відповідальній особі з контролю за розпорядком дня начальної роти, здають йому записку про звільнення і доповідають про отримані зауваження за межами Ліцею.

4.5.4. Командир взводу – офіцер-вихователь, ліцеїсти якого не прибули зобов'язаний: поставити до відома батьків і вияснити причину відсутності їх дітей у Ліцеї; у випадку, коли ліцеїст поїхав з дому, а до ліцею не прибув, негайно повідомити командира навчальної роти, начальника ліцею і діяти згідно з їхніми вказівками.

4.5.5. Убуття за межі ліцею у навчальні дні лише з особистого дозволу начальника Ліцею.

4.5.6. Ліцеїсти, які направляються за межі Ліцею для відвідування додаткових занять, гуртків, тренувань, секцій тощо убувають з дозволу командира навчальної роти – старшого офіцера-вихователя, відповідно до Графіку відвідування гуртків, затвердженого начальником Ліцею.

4.5.7. Ліцеїсти, які направляються за межі Ліцею у складі підрозділу (групи), слідують у складі команди на чолі із призначеним старшим.

4.5.8. Поза межами Ліцею ліцеїсти повинні пересуватися по тротуарах і пішохідних доріжках, тримаючись правого боку. Рух організованих груп ліцеїстів по дорозі дозволяється тільки в напрямку руху транспортних засобів колоною не більш, як по чотири особи в ряду за умови, що колона не займає більше половини ширини проїзної частини одного напрямку руху.

Попереду і позаду, на відстані 10–15 м з лівого боку колони повинні бути супровідники з червоними прапорцями та одягнені у сигнальні жилети зі світловідбивними елементами.

4.5.9. У громадських місцях (заходах) ліцеїсти повинні:

дотримуватися встановленої форми одягу, правил поведінки в громадських місцях та норм етикету, виконувати розпорядження старшого групи;

без дозволу старшого групи не залишати місця проведення заходу;

у разі поганого самопочуття негайно повідомити старшого групи.

4.6. Зовнішній вигляд та носіння однострою

4.6.1. Для військовослужбовців та ліцеїстів встановлюється форма одягу визначеного зразка.

4.6.2. Під час канікул або перебування на відпочинку ліцеїстам дозволяється носити цивільний одяг.

4.6.3. Під час носіння однострою військового зразка забороняється:

носити предмети військової форми одягу, спорядження, нагрудні знаки і знаки розрізнення змінених або невстановлених зразків (кольорів) та такі, що прийшли у непридатний стан;

носити одночасно предмети з різних форм одягу, а також предмети військової форми одягу разом з цивільними;

розміщувати на військовій формі одягу знаки розрізнення, що відмінені;

носити забруднені та невипрасувані предмети військової форми одягу, а також предмети, які втратили колір;

носити деформовані або неправильно підібрані погони;

носити взуття з пошкодженим верхом та зношеними каблуками;

тримати руки в кишенях.

4.6.4. При перебуванні у військовій формі одягу слід утриматися від:

використання навушників від електронних пристроїв під час пересування пішки;

носіння в кишенях предметів, що виступають назовні чи переповнюють їх;

носіння на плечах наплічників у парадній формі одягу.

4.6.5. Військовослужбовці-жінки та ліцеїсти-дівчата повинні мати чисте, охайне та акуратно зібране волосся, яке не може лежати на комірі військової форми одягу, виступати за межі головного убору або закривати обличчя. Яскраве фарбування волосся та екстравагантні зачіски забороняються.

Манікюр повинен бути коротким, охайним, у нейтральних тонах. Нігті яскравих кольорів, із декоративними елементами, малюнками або значної довжини забороняються.

Використання декоративної косметики не допускається або дозволяється виключно у мінімальному, непомітному вигляді. Пірсинг (крім сережок у вухах) забороняється.

Під час перебування у військовій формі одягу дозволяється носити виключно рюкзак бойовий або сумку адміністративну.

4.7. Відвідування ліцеїстів

4.7.1. У години, встановлені розпорядком дня, дозволяється відвідування ліцеїстів батьками (законними представниками) та іншими особами у кімнаті відвідувачів на контрольно-перепускному пункті Ліцею.

4.7.2. Батьки (законні представники) ліцеїстів та інші особи з дозволу начальника Ліцею можуть відвідати спальний корпус, навчальний корпус, їдальню та інші приміщення для ознайомлення з життям та побутом ліцеїстів. Для їх супроводу та надання необхідних коментарів призначаються відповідні посадові особи.

5. Збереження та зміцнення здоров’я ліцеїстів

5.1. Загальні положення

5.1.1. Збереження та зміцнення здоров’я, фізичний розвиток ліцеїстів є важливою та невід’ємною частиною їх підготовки до професійної діяльності. Турбота начальників, працівників, педагогів та вихователів Ліцею про здоров’я ліцеїстів є одним із їх пріоритетних напрямків службової діяльності.

5.1.2. Збереження та зміцнення здоров’я ліцеїстів досягається:

проведенням начальником, військовослужбовцями, вчителями і вихователями ліцею заходів з оздоровлення ліцеїстів;

систематичним загартовуванням ліцеїстів, залученням їх до регулярних занять спортом та фізичною культурою;

здійсненням санітарно-гігієнічних, протиепідемічних та лікувально-профілактичних заходів у ліцеї.

5.2. Створення здорових умов навчання і побуту ліцеїстів

5.2.1. Повсякденна діяльність ліцеїстів повинна здійснюватися із дотриманням вимог законодавства України про покращення умов освітнього процесу та побуту учнів (вихованців) загальноосвітніх закладів.

5.2.2. Основними напрямками діяльності керівництва, педагогів та вихователів ліцею з покращення умов та побуту ліцеїстів є:

встановлення та своєчасне доведення до ліцеїстів необхідних вимог із заходів безпеки, забезпечення їх виконання;

суворе виконання санітарних норм і правил щодо розміщення ліцеїстів, їх харчування та інших видів матеріального та побутового забезпечення;

суворе дотримання розпорядку дня та припустимих норм навчального навантаження.

5.3. Загартування і фізичний розвиток ліцеїстів

5.3.1. Загартовування ліцеїстів, заняття з фізичної культури та спорту проводяться з метою зміцнення їх здоров’я, підвищення стійкості організму до різноманітних різких змін фізичних факторів навколишнього середовища.

5.3.2. Заходи з загартовування ліцеїстів проводяться вчителями фізичної культури та командирами взводів - офіцерами-вихователями, вихователями-методистами при систематичному контролі з боку медичних працівників Ліцею.

5.3.3. Загартовування ліцеїстів повинно проводитись систематично та безперервно шляхом комплексного використання водних, сонячних та повітряних факторів у сполученні із заняттями з фізичної культури та спорту.

5.3.4. Заняття фізичною підготовкою та спортом здійснюються на ранковій фізичній зарядці, навчальних заняттях, під час спортивно-масової роботи та в ході самостійних тренувань.

На заняттях виконуються фізичні вправи з використанням різних способів тренування та дозування фізичного навантаження з урахуванням віку, стану здоров'я ліцеїстів та погодних умов.

Заняття спортом проводяться в спортивних секціях та командах у встановлений розпорядком дня час.

5.4. Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи

5.4.1. Кожний ліцеїст повинен піклуватись про збереження свого здоров'я, не приховувати захворювань, суворо дотримуватись правил особистої та суспільної гігієни, утримуватись від поганих звичок.

5.4.2. Правила особистої гігієни включають:

ранкове вмивання, обтирання торсу та чищення зубів;

миття рук перед прийомом їжі;

умивання, обтирання торсу, чищення зубів та миття ніг перед сном, заміна шкарпеток;

стрижку волосся та нігтів, своєчасне бриття обличчя (при необхідності);

щотижневе відвідування лазні (душа) із зміною постільної та натільної білизни;

дотримання режиму сну;

дотримання правильної осанки, працюючи за письмовим столом;

дотримання чистоти одягу та взуття;

користування змінним взуттям, а також змінною натільною білизною і шкарпетками під час занять з фізичної культури та спорту;

зачіска ліцеїста повинна бути короткою акуратною, відповідати вимогам гігієни.

5.4.3. Правила суспільної гігієни включають:

підтримування чистоти в навчальному корпусі, спальних приміщеннях, туалетах та інших місцях загального користування;

регулярне провітрювання приміщень;

підтримка чистоти у суспільних місцях та на території Ліцею.

5.4.4. Для забезпечення несприйнятливості ліцеїстів до інфекційних хвороб проводяться запобіжні щеплення. Щеплення можуть бути плановими та згідно з епідемічними вимогами.

Планові запобіжні щеплення проводяться відповідно до календаря щеплень, а щеплення згідно з епідемічними вимогами – за рішенням медичного закладу, що обслуговує ліцей. Від щеплень ліцеїсти звільняються за висновками лікаря. Відмітки про щеплення заносяться у медичні картки ліцеїстів.

5.4.5. Ліцеїст повинен доповісти про випадки інфекційних захворювань серед осіб, які проживають з ним (житловому приміщенні), та відвідувати заняття та інші заходи в ліцеї з дозволу начальника ліцею та за висновками лікаря.

5.5. Лікувально-профілактичні заходи

5.5.1. З метою запобігання поширенню інфекційних захворювань лікувально-профілактичні заходи, які пропонуються медпунктом, обов'язкові для виконання всіма ліцеїстами.

5.5.2. Медичний контроль за станом здоров'я ліцеїстів здійснюється шляхом проведення:

щоденного медичного спостереження у процесі навчання та в побуті;

медичних оглядів;

поглиблених і щорічних медичних обстежень.

5.5.3. Медичному оглядові підлягають:

ліцеїсти – під час тілесного огляду;

особовий склад добового наряду;

учасники спортивних змагань – перед змаганнями.

5.5.4. Ліцеїсти зобов'язані негайно повідомити про захворювання безпосередньому начальникові, який зобов'язаний направити хворого до медичного пункту Ліцею.

5.5.5. Амбулаторний прийом проводиться в медичному пункті ліцею у години, встановлені розпорядком дня.

5.5.6. Ліцеїсти, які захворіли раптово або дістали травму, направляються до медичного пункту ліцею негайно, у будь-який час доби.

5.5.7. Ліцеїсти направляються на домашнє лікування тільки за рекомендацією лікаря медичного пункту та з дозволу начальника Ліцею. Заяву на убуття ліцеїста на домашнє лікування пишуть батьки ліцеїста (законні представники) особисто.

5.6. Банно-пральне обслуговування

5.6.1. Ліцеїсти повинні митися при потребі в душі, зокрема після занять з фізичної культури, спортивно-масової роботи тощо.

5.6.2. Прання одягу, натільної білизни проводиться у підрозділах. Час та порядок прання визначається сержантом з матеріального забезпечення навчальної роти ліцеїстів.

5.6.3. Прання постільної білизни здійснюється у пральні щотижнево;

5.6.4. Спеціальна обробка одягу, білизни проводиться за окремим наказом начальника ліцею.

6. Порядок застосування заохочень та накладення стягнень

6.1. Заохочення

6.1.1. Якісне виконання завдань освітнього процесу та висока дисципліна в ліцеї забезпечуються створенням сприятливого освітнього середовища та здорового морально-психологічного клімату в колективі, свідомим ставленням ліцеїстів до навчання, дотриманням вимог розпорядку дня Ліцею та цих

Правил. Стимулювання та дисциплінарний вплив на ліцеїстів здійснюються передусім методами позитивного особистого прикладу, переконання, виховання, заохочення за успіхи у навчанні, зразкову дисципліну та активну участь у суспільному житті.

6.1.2. До ліцеїстів застосовуються заохочення:

схвалення;

подяка;

дострокове зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення;

повідомлення батьків (законних представників) або місця навчання до вступу ліцеїста про зразкове виконання обов'язків та успіхі в навчанні;

грамота;

цінний подарунок;

дострокове присвоєння чергового навчального звання.

За особливі успіхи до ліцеїстів можуть бути застосовані й інші заохочення.

6.1.3. Застосовувати заохочення мають право:

командир навчального взводу – офіцер-вихователь:

схвалення;

подяка;

дострокове зняття раніше накладеного стягнення.

Командир навчальної роти – старший офіцер-вихователь, заступник начальника Ліцею:

схвалення,

подяка;

дострокове зняття раніше накладеного стягнення;

повідомлення батьків (законних представників) або місця навчання до вступу ліцеїста про зразкове виконання обов'язків та успіхі в навчанні.

Начальник ліцею користується правом застосовувати всі види заохочень.

6.1.4. Всі ліцеїсти рівні перед законом та несуть відповідальність, яка встановлена для громадян України, з урахуванням їх вікових особливостей.

6.1.5. Ліцеїсти, які проявили лідерські якості, мають високий рівень результатів навчання та дисципліни, можуть бути призначені на посади командирів навчальних взводів, відділень та заступників командирів навчальних взводів.

Наказом начальника ліцею цим ліцеїстам присвоюються відповідні навчальні звання.

6.2. Стягнення

6.2.1. До ліцеїстів можуть застосовуватись такі стягнення:

зауваження;

догана;

сувора догана;

позбавлення чергового звільнення з розташування Ліцею;

усунення від виконання обов'язків молодшого командира;

відрахування з ліцею.

6.2.2. Застосовувати дисциплінарне стягнення мають право:

командир навчального взводу – офіцер-вихователь:

зауваження;

догана;

сувора догана.

Вчитель, керівник гуртка, секції (під час уроку, занять):

зауваження.

Командир навчальної роти – старший офіцер-вихователь, заступник начальника Ліцею:

зауваження;

догана;

сувора догана;

позбавлення чергового звільнення з розташування Ліцею.

Начальник ліцею користується правом застосовувати всі види стягнень.

6.2.3. У ліцеї постійно підтримується атмосфера нетерпимості до ліцеїстів, які систематично отримують бали початкового рівня, здійснюють протиправні дії, порушують Положення та ці Правила. До ліцеїстів – порушників дисципліни застосовуються заходи педагогічного та дисциплінарного впливу з подальшим відрахуванням з ліцею.

6.2.4. Відрахування, як захід педагогічного впливу застосовується у випадках здійснення ліцеїстом протиправних дій, багаторазових порушеннях Положення, цих Правил та відповідно до розділу IV «Порядку зарахування, відрахування та переведення осіб до військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою», затвердженого наказом Міністерства оборони України від 28.07.2021 № 220

6.2.5. Дисциплінарне стягнення може бути знято до завершення року (але не раніше одного місяця з дня його застосування) тією посадовою особою, яка його застосувала, або начальником ліцею за клопотанням командира навчальної роти – старшого офіцера-вихователя, якщо ліцеїст, який отримав стягнення, не здійснив нового порушення та проявив себе з кращої сторони. Всі заохочення та стягнення, за винятком зауваження, фіксуються в дисциплінарній картці, яку веде командир навчального взводу – офіцер-вихователь.

6.2.6. Керівництво ліцею має право замість застосування дисциплінарного стягнення передати питання про порушення Положення, цих Правил та здійснення протиправної дії на розгляд педагогічної ради.

6.2.7. За скоєне порушення ліцеїсти притягуються, як правило, до одного виду відповідальності. Ліцеїсти, що отримали дисциплінарне стягнення у зв’язку із здійсненням правопорушення, не звільняються від кримінальної відповідальності за це правопорушення.

6.2.8. При притягненні до відповідальності неприпустиме приниження гідності та честі ліцеїстів, застосування фізичного чи психологічного насильства, переслідування та цькування, упередженого ставлення чи образливого морального впливу на ліцеїстів.